

ГОДИНА III.

ЯНУАРИ, 1949 Г.

1

ШАХМАТНА МИСЬЛА

ИЗДАТЕЛСТВО „ФИЗКУЛТУРА“

ШАХМАТНА МИСЪЛ

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ШАХМАТНАТА ИГРА
И ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИОННОТО НИВО НА ШАХМАТИСТИТЕ

СЪДЪРЖАНИЕ

Петият конгрес на БКП

1948 година

XVI първенство на СССР

№ 1. Лилиентал—Котов

№ 2. Толуш—Бронщайн

№ 3. Фурман—Константинополски

№ 4. Толуш—Котов

№ 5. Керес—Константинополски

№ 6. Лилиентал—Аронин

III. Републиканско студентско първенство

№ 7. Найденов—Хинков

№ 8. Ганчев—Кузмов

№ 9. Бобеков—Игнатов

Спомени за Михаил Чигорин (продължение)

Организационни

Шахматни вест

Оригинално творчество

Поправка. На стр. 14, в началото на трета колона е пропуснат текст. Ще го поместим в следващата книжка.
На стр. 6, партията Толуш—Котов е пропуснат 20-я ход на черните. Да се чете а7—а6.

Гл. редактор Кирил Герасимов

Ред. уредник М. Кантарджиев

Редакция — ул. Раковски 137, София. Тел. 2-35-58

Администрация — ул. Анг. Кънчев 11, София, Тел. 2-79-57

ШАХМАТНА МИСЪЛ

ИЗДАНИЕ НА ВЪРХОВНИЯ КОМИТЕТ ЗА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА И СПОРТ ПРИ
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

ПЕТИЯТ КОНГРЕС НА БКП

Неотдавна завърши историческия V конгрес на Българската комунистическа партия.

Той проведе своята работа в един изключително важен етап от развитието на нашата страна, — в преходния период от капитализма към социализма, — и затова неговите исторически решения се посрещнаха с огромен интерес от целия наш народ.

Няколко основни моменти характеризират историческото значение на неговата действена, водеща роля в борбата на нашия народ за построяване на социализма.

Преди всичко конгресът придоби облик на една могъща демонстрация на единомислието и болшевишката сплотеност на Партията около нейния Централен комитет, както и един ярък израз на любовта, привързаността и доверието на целия трудещ се народ към всепризнатия ръководител на съдбините на нашата родина — Българската комунистическа партия.

Изходен ръководен момент в цялата работа на конгреса представлява безспорно политическият отчет на ЦК на БКП, изнесен от нейния генерален секретар др. Георги Димитров.

В своя доклад др. Георги Димитров направи дълбок научен марксистко-ленински анализ на освободителните борби на нашата работническа класа, даде обективна болшевишка преценка на всеки етап на класовата борба у нас от основаването на Партията до днешни дни.

Голямо историческо значение има определението, което др. Георги Димитров даде на характера, ролята и същността на народно-демократичната държава, като непозната до сега, своеобразна, несъветка форма на пролетарската диктатура в преходния период от капитализма към социализма. Правейки всички необходими изводи от богатия опит на Партията и съобразявайки се с днешната обстановка др. Георги Димитров от името на целия Централен комитет, определи като най-важна от всички задачи, като генерална линия на Партията, в чието изпълнение тя трябва да увлече целия трудещ се народ, построяването социализма в нашата страна.

Политическият отчет изнесен от др. Георги Димитров, другите доклади на др. др.

Трайчо Костов, Вълко Червенков, Добри Терпешев и Георги Чанков, единодушно гласуваните резолюции за петгодишния стопански план и за марксистко-ленинската просвета и борбата на идеологическия фронт, както и извънредно деловите и ценни разисквания на конгреса, представляват съкровищница от политически и идеологически опит, марксистко-ленински синтез на половинвековната борба на нашата работническа класа против капиталистическата експлоатация и монархо-фашистката тирания — за народна демокрация и социализъм.

Основна задача, поставена от конгреса е изграждане основите на социализма в нашата страна, чрез изпълнението и преизпълнението на петгодишния стопански план.

»Задачата сега е чрез индустриализация и електрификация на страната и машинизиране на селското стопанство България да навакса пропуснатото в миналото, да постигне за 10—20 години това, което другите страни са постигнали за цяло столетие». (Георги Димитров).

Петият конгрес на БКП въоръжи нашата работническа класа и целия трудещ се народ с непобедимото оръжие на точното марксистко-ленинско-сталинско знание на конкретните форми и пътища за построяването на икономическите и културни основи на социализма в нашата страна.

При наличието на такъв изпитан ръководител на борбата за социализъм, като чиличената Българска комунистическа партия, начело с др. Георги Димитров, при наличието на богатия, крайно поучителен опит на съветските народи и ВКП(б) в изграждането на пълното социалистическо общество и активната политическа и икономическа взаимопомощ между страните с нова народна демокрация, при наличието на непоколебимото единство на работническата класа и нейния нерушим съюз с бедните и средни селяни, с трудовата интелигенция и патриотичното занаятчийство, няма съмнение, че българският народ ще съумее с чест да изпълни всички задачи поставени от историческият Пети конгрес на БКП — да изгради социализма в нашата страна, щастливото бъдеще на родината.

Изминалата 1948 година донесе нови успехи за нашето шахматно движение. Все повече и повече млади и стари, работници и селяни, а най-много учаща се младеж, започнаха да играят шахмат. — По пътя на масовизацията шахматът зарегистрира нови значителни постижения.

Въвеждането на единната квалификационна система е безспорно най-решителният факт, в развитието на нашия шахмат. — Направена е вече сериозна стъпка за цялостното организиране на шахматистите и за повдигането на шахматната квалификация. За краткото време от половин година бяха проведени повече от 150 квалификационни турнири за придобиване на IV републ. категория. В тях взеха участие 1500 души — ученици, студенти, работници, служачи и пр., а от тях над 1000 шахматисти постигнаха необходимата норма и получиха IV категория. Радостен факт е, че болшинството от получилите категория са предимно учаща се младеж от средните училища, които тепърва ще развият своите шахматни познания и са сигурна гаранция за повдигане нивото на шахмата в България. Квалификационни турнири са проведени и се провеждат из цялата страна. В много градове, в които не бе устройван нито един шахматен турнир, сега имаме проведени по няколко квалификационни турнири. В това отношение похвална е дейността на окол. шахматни комитети в Казанлък, Червен-бряг, Русе, Пловдив, Варна и В. Търново.

Новата система за републиканското шахматно първенство, чрез въвеждането на полуфиналите е също нов принос за шахмата у нас. През изминалата година полуфиналите не бяха на нужната висота, обаче те допринесоха за отстраняването от финала на слаби играчи, и от друга страна дадоха възможност за изтъкването на нови млади сили като Филчев, Костакиев и др. В полуфиналите множество млади и надежни провинциални шахматисти имаха възможност за пръв път да се срещнат с по-рутинираните първокатегорници от София и да получат опит и знания. Финалът за републиканско първенство тази година събра всички най-добри шахматисти на Републиката. Макар че подготвката и организацията на турнира бе добра, все още не можем да се похвалим с успех, относно повишаване нивото на играта на нашите най-изтъкнати представители — майстори и кандидат майстори. — Болшинството от партиите бяха слабо проведени, изпълнени с опущения

и груби грешки. Показател за същото е и участието ни в няколко международни турнири — Хилверсум, Белград и Москва, където нашите участници изостаха в общата класация.

Обаче, от друга страна радостен факт е повишаване нивото на масата шахматисти. Днес ние имаме много млади любители които играят силно шахмат. Ето защо, даващите сеанси на едновременна игра, често преживяват неприятността да загубят много партии, а даже да не постигнат и 50%.

За повдигането на квалификацията безспорно е значението на нашата още оскъдна шахматна литература и на нашето списание „Шахматна мисъл“, което от тоя брой започва своята трета годишнина.

В своето двугодишно съществуване „Шахматна мисъл“ изживя редица трудности. Липсата на хартия, няколкократното сменяне на издателството и печатниците се отрази зле, преди всичко на редовното му излизане. Ето защо често се налагаше да излизат двойни броеве, а 1948-та година приключи с бр. 9—10. През настоящата година издателството си е поставило за задача всеки месец на 20 число да излиза книжка. От друга страна редакцията ще положи всички грижи за даването на полезен и квалифициран материал.

Едно от съществените постижения през 1948-та година е работата по създаването на шахматни комитети из страната. Бяха посетени около 30 околийски центрове, където бяха образувани комитети и квалификационни комисии към тях. Поставиха им се основните задачи: провеждане квалификационни турнири и откриване на шахматни домове. И ние можем да се похвалим с откриване на нови шахматни домове в Казанлък, Ст. Загора, Б. Слатина, Ловеч, Русе, Добрич и пр.

Забележителен успех на шахмата през 1948 година е още по-голямото му проникване сред работничеството. В множество фабрики и предприятия се образуваха шахматни секции, където бяха проведени квалификационни турнири. Шахматът стана любима игра и на трудящата се селска младеж. Хазартните игри — таблата и картите, постепенно са изместени из българското село. В селските читалища, клубове и пр. сега се играе шахмат. Показател за голям интерес е продължаващият още турнир за селско шахматно първенство на Софийска околия, където в нивозите турнири взеха участие повече от 300 души представители на 16 села.

Наред с набелязаните успехи през 1948 г. бяха допуснати сериозни слабости в развитието на шахмата в нашата страна. На първо място трябва да поставим организационните слабости. Все още масата шахматисти не е обхваната организационно. В много околийски центрове нямаме образувани шахматни комитети. И докато в някои селища имаме проведени множество квалификационни и др. турнири, то в градове като Ст. Загора, Сливен, Бургас, Свищов, Пазарджик, Хасково и много др., макар че в тях се забелязва голям интерес към шахмата, нямаме проведен нито един квалификационен турнир. От друга страна връзката между ЦШК и окол. шахматни комитети все още е слаба, и нито може добре да се предават директивите, нито пък ЦШК има точна представа за работата и състоянието на шахмата по места.

Ето защо пред шахматистите и шахматните ръководители в нашата страна, на първо място трябва да стои задачата да отстраняват допуснатите слабости, и с всички сили да продължат усилията си за създаване на шахматни домове във всички градове, уреждане непрекъснато квалификационни турнири, щото нито един любител шахматист да не остане без категория, провеждане турнири за получаване по-висока категория и пр.

Нашите млади подрастващи шахматисти трябва да знаят, че успехът в шахмата е немислим без сериозни занимания. Шахматната теория е огромна и без изучаването ѝ напредък не може да има. От друга страна, както в практическата игра, така и в турнирите, младият любител-шахматист трябва да се отнася с необходимата сериозност, да отделя максимум внимание, да се задълбочава; чрез бързото, механичното местене на фигурите далеч не ще се отиде. Такова играене на шахмат не допринася никаква полза — то е загуба на ценно време.

На масата шахматисти трябва да бъде дадена повече шахматна литература. На български език трябва да бъдат издадени редица класически шахматни трудове, преведени на почти всички езици. Нашите първи шахматисти трябва да отдадат своите усилия за повдигане нивото на подрастващите млади кадри.

Нужна е още упорита работа за популяризирането на шахмата във всички слоеве на народа ни, щото той действително да стане любима народна игра.

М. Камарджиев

През ноември-декември се състоя шестнадесетото шахматно първенство на СССР. Макар че в този турнир не можаха да вземат участие световният шампион Михаил Ботвиник и гротмайсторите Смилов и Болеславски, все пак той събра най-изтъкнатите шахматисти на Съветския Съюз, начело с миналогодишния шампион Паул Керес и гротмайсторите Бронщайн, Котов, Левенфиш, Флор, Лиентал, Бондаревски и Рагозин. Освен тях в турнира взеха участие майсторите-победители в полуфиналните турнири. В тази група участници прави впечатление високия процент на млади майстори, начело с Фурман, Илвицки, Холмов, Авербах и др., добрите резултати на които в турнира най-убедително говорят за творческия ръст на по-младото поколение съветски майстори. Турнирът завърши с победата на гротмайсторите Бронщайн и Котов, които поделиха първо и второ място с по 12 точки. Изходът на турнира бе решен едва в последния кръг в партията между победителите, която след упорита борба завърши наравно.

По решение на Комитета за физическа култура и спорт при Министерския съвет на СССР между гротмайсторите Котов и Бронщайн, поделили първите две места в XVI всесъюзен шахматен шампионат, ще се състои допълнително мач от 6 партии. На победителя ще бъде дадено звание на СССР по шахмат за 1948 година. Мачът започна на 20 януари и се провежда в Москва.

Александър Котов, който водеше таблицата през целия турнир, заслужено постигна високия успех. Него-

XVI Шахматно първенство на СССР

от Кирил Герасимов

вата смела и инициативна игра, в съчетание с добра подготовка и прекрасни спортни качества му осигуриха още една победа от голямо значение. Котов постигна най-много победи в турнира — 10. Постоянните и солидни успехи на съветския гротмайстор през последните две години свидетелствуват за неговия непрекъснат творчески ръст и го сочат като един от изтъкнатите гротмайстори на съвременността.

Силно и равно проведе турнира победителят на стокхолмския турнир Давид Бронщайн. Добрият резултат през втората половина на турнира му осигури високо място. Бронщайн отново подчерта своята голяма класа, давайки редица прекрасни постижения. Неговата упоритост е изключителна. Така оставяйки без качество в партията с Авербах, той съумя да надиграе своя противник и да спечели важна точка. Достатъчно е да се упомене, че на последните два турнира на най-силните световни шахматисти — Стокхолм и XVI-то първенство в Москва той загуби само една партия! Шахматният свят с голям интерес ще следи играта на младия съветски гротмайстор в предстоящия финален турнир за световно първенство.

Само с половин точка зад победителите остана младият талантлив майстор Фурман, който единствен от участниците до последния момент водеше борба за първото място с победителите. Неговият остър и агресивен стил му осигури най-много, след Котов, победи — 9, в това число — над гротмайсторите Керес, Лиентал и Левенфиш. Заедно с Котов той има най-малко наравно — 4. Високият резултат на Фурман, който за пръв път участва във финалния турнир се яви като истинска изненада на турнира. Неговото участие в бъдещи шахматни състезания предизвиква голям интерес.

Уравновесената и пресметлива игра на рутинирания Флор му осигури четвъртото място. Флор и в този турнир си остана верен на традицията си постигайки най-много ремита — 13.

Пето място както и в миналогодишното първенство зае майстор Толуш. След първата половина на турнира Толуш се очертаваше като един от фаворитите, обаче неочакваната болест през втората половина се отрази на неговия резултат.

Шесто — девето място поделиха Керес, Бондаревски, Константинополски и Лисицин. Резултатът на Керес, който от мюзина бе смятан за главния претендент за почетната титла, се яви като не по-малка изненада. Един баланс $+5 - 4 = 9$, ясно свидетелствува за далеч не най-добрата форма на миналогодишния съветски шампион. Резултатът на Керес показва, че един такъв турнир изисква изключителна подготовка и крайна мобилизация на силите дори и за един шахматист от класата на Керес. По всичко личеше, че тъкмо това у Керес липсваше поне през първата средна фаза на турнира.

Бондаревски също както и в Стокхолм започна лошо турнира, обаче добрият му финал му осигури сравнително добро класиране. Прави впечатление голямото количество ремита у Бондаревски — 11, който иначе е познат като инициативен и борбен шахматист.

Доброто класиране на известните майстори Константинополски и Лисицин е напълно заслужено и надали може да изненада някого, тъй като те и в миналото са постигали не веднаж добри резултати. Прави впечатление прекрасната игра на Константинополски, демонстрирана в партията с Керес.

Ако класирането на 10-11-о място на Лиентал надали е добър резултат за него, който може да бъде обяснен само с преумора след стокхолмския турнир, то резултатът на младия шампион на Росийската федерация майстор Илвицки е явен успех. Той заедно със следващите го Холмов и

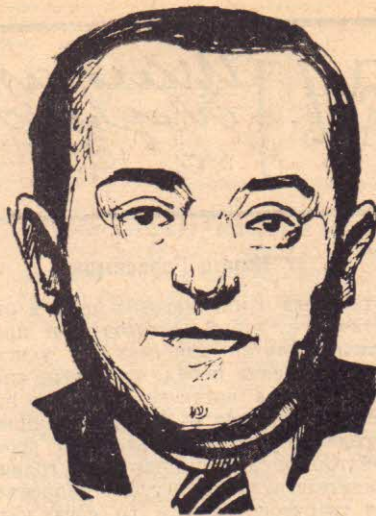
Гротмайстор Котов

Гротмайстор Бронщайн

Майстор Фурман

Гросмайстор Флор

Майстор Толуш

Авербах убедително показаха, че се явяват като достойно попълнение на най-добрите съветски майстори, силата на които расте с всеки турнир. И действително, те оставиха зад себе си такива изтъкнати гросмайстори, като Левенфиш, Рагозин и майстори — Алаторцев и Панов.

Изобщо в това първенство младежта начело с Фурман, показа добри резултати с изключение, може би, на Аронин и Тайманов, които проведоха състезанието под своята истинска сила. Това особено се отнася до шампиона на Ленинград Тайманов, от когото се очакваше много повече.

Най-старият съветски гросмайстор — Левенфиш даде редица добри партии и спечели срещу Котов, обаче продължителното неучастие в сериозни състезания и възрастта безспорно оказаха своето въздействие.

В. Рагозин по всяка вероятност, изживява творческа криза, а на Алаторцев и Панов явно им липсваше необходимата издръжливост.

XVI-то първенство на СССР даде редица добри партии, които имат голямо теоритическо значение. Не може да има съмнение, че българските шахматисти много ще научат от партиите на най-добрите в света съветски майстори.

* * *

В срещите на гросмайсторите помежду себе си най-добър е резултата на Котов — 5 от 7 (4 победи, една загуба и 5 наравно). Левенфиш събра 4 точки от 7.

*

Бронщайн от всички гросмайстори постигна най-добър резултат срещу майсторите — събра 9 точки от 11; Котов и Флор по 7.

*

Майстор Константинополски постигна отличен резултат срещу грос-

майсторите — 6 от 8 (4 победи и 4 реми). От 10 срещи с майсторите той получи само $3\frac{1}{2}$ точки. Добри достижения срещу гросмайсторите добиха също така и младите майстори: Фурман — $4\frac{1}{2}$ точки, Холмов — 4, Авербах — $3\frac{1}{2}$.

В срещите на майсторите помежду себе си най-добър е резултата на Толуш и Фурман — по $6\frac{1}{2}$ точки от 10.

Долу поместваме таблицата с резултатите на XVI-то първенство и получените до сега партии.

№ по ред	Участници	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19																		Точки	Място
1	Бронщайн	1	1/2	1	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1	12	I-II
2	Котов	1/2	1	1/2	0	1	1	0	1	1/2	1	1	0	0	1	1	1	1	1	12	I-II
3	Фурман	0	1/2	1	0	0	1/2	1	1	0	0	1	1	1	1	1/2	1	1	1/2	11	III
4	Флор	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1	0	1/2	1/2	1/2	1/2	10 1/2	IV
5	Толуш	0	1	1	1/2	1/2	1/2	1	0	1	1/2	0	1	0	1/2	1	0	1	1/2	10	V
6	Бондаревски	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	0	1	1	0	1	1/2	9 1/2	6-9
7	Керес	1	0	0	1/2	1/2	1/2	0	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1	1	1/2	9 1/2	6-9
8	Константинополски	1/2	1	0	1/2	0	1/2	1	1/2	0	1	1	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	1/2	9 1/2	6-9
9	Лисицин	1/2	0	1	0	1	1/2	0	1/2	0	1	0	1	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	9 1/2	6-9
10	Иливицки	0	1/2	1	1/2	0	0	1/2	1	1	1	0	1	1/2	0	1	1/2	1/2	1/2	9	10-11
11	Лилиентал	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	0	0	1	1/2	1	0	1/2	1/2	1	1	1	1	9	10-11
12	Холмов	1/2	0	0	0	1	1/2	1/2	0	1	0	1/2	1/2	0	1	1	1/2	1	1/2	8 1/2	12
13	Авербах	0	1	0	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	0	1	1/2	1/2	0	1	1/2	1	1	8	13-14
14	Левенфиш	1/2	1	0	0	1	1	0	0	1/2	1	1	0	1/2	1/2	1	0	0	0	8	13-15
15	Рагозин	1	0	1/2	1	1	0	1	1/2	0	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	8	13-15
16	Алаторцев	1/2	0	0	1/2	0	0	1/2	1	0	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1/2	1	1	7 1/2	16-17
17	Панов	0	0	0	1/2	1	1	0	1/2	1/2	1/2	0	1/2	0	1	1/2	1/2	1/2	1/2	7 1/2	16-17
18	Аронин	0	0	1/2	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	1	0	1/2	1/2	1	6	18-19
19	Тайманов	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	0	1	1/2	0	1/2	0	6	18-19

МАТРИЦА РЕЗУЛТАТИ

ПАРТИИ

ОТ XVI ПЪРВЕНСТВО НА СССР

№ 1. ДАМСКИ ГАМБИТ

ЛИЛИЕНТАЛ

КОТОВ

XVI първенство на СССР

Обяснения от Котов

1. d2 - d4	d7 - d5
2. c2 - c4	e7 - e6
3. Kb1 - c3	c7 - c6
4. Kg1 - f3	Kg8 - f6

По такъв начин аз разиграх началото на партиите в редица срещи на XVI шампионат. Черните още в дебюта започват остра игра с комбинационни осложнения.

5. Oc1 - g5	d5 : c4

Старинен вариант, наново въведен в съвременната практика от световния шампион Ботвиник.

6. e2 - e4	b7 - b5
7. e4 - e5	h7 - h6
8. Og5 - h4	g7 - g5
9. Kf3 : g5	

Понякога играят 9. ef gh 10. Oe2, но мен ми се струва, че белите не могат да разчитат по такъв път да получат преимущество.

9.	h6 : g5
10. Oh4 : g5	Kb8 - d7
11. g2 - g3	

Този ход за първи път Лилиентал приложи против Ботвиник в XIII шампионат на СССР, 1944 г. Може би Лилиентал имаше приготвена някоя новинка в известните до сега варианти. Обаче, на него не му се отладе да я приложи против мене, тъй като аз по-рано го отклоних от теоритическите продължения.

11.	Oc8 - b7
12. Of1 - g2	Dd8 - b6

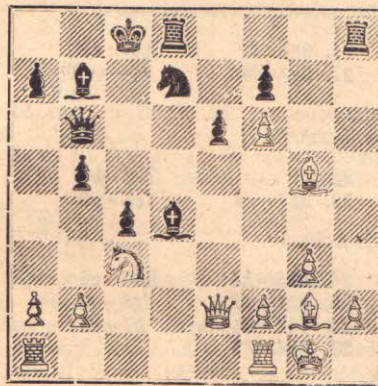
По-рано играеха тук 12... Да5 b3 ef b4 14. Ke4 Oa6, препятствайки рокадата на белите. След 12... Db6 черните провеждат незабавно c6 - c5 с осложнения в центъра.

12. e5 : f6	c6 - c5
14. d4 : c5!	

Най-добрият ход, макар че белите

го направиха без много замисляне. Както се изясни впоследствие, моето „ново“ продължение е било добре известно на Лилиентал.

14.	Of8 : c5
15. 0 - 0	0 - 0 - 0!
16. Dd1 - e2	Oc5 - d4

При домашна анализа Лилиентал е считал дадената позиция изгодна за белите. Обаче в партията той за дълго се замисли, тъй като за белите не е лесно да намерят най-добрия план.

17. Ta1 - d1	

Ако 17. a4 то 17... O : c3 18. bc O : g2 19. Ц : g2 Дс6 + и 20... ba.

17.	Kd7 - c5
18. Og2 : b7 +	Db6 : b7
19. Td1 : d4	

Иначе след e5 и Kd3 черните фигури се укрепяват в центъра.

19.	Td8 : d4
20. De2 - e5 ?	

След този ход преимуществото преминава към черните. Правилно беше 20. Oe3! Te4 21. K : e4 D : e4 22. Dd2 Kd3 23. f3 Дс6 24. b3 с двуостра игра.

20.	Td4 - d5
21. Kc3 : d5	Db7 : d5
22. Tf1 - e1	

Ако 22. D : d5 ed 23. Oe3 Kd3, то ендшпилът е по-добър за черните, независимо от липсата на пешка.

22.	Dd5 - c6

Сега черните фигури създават опасен натиск върху позицията на белия цар. Заплашва 23... Kd3.

23. De5 - e3	Kc5 - d3
24. Te1 - b1	Th8 - d8
25. h2 - h4 ?	

Ускорява развръзката, но и след 25. f3 Цb7 26. De5 Td5 превъзходството на черните е очевидно.

25.	Kd3 : b2!

Не може, естествено, 26. T : b2, поради 26... Td1 +.

26. De3 : a7	Kb2 - d3

Сега няма защита от предвижването на пешката c4 - c3 - c2. Опитът да се възпрепятства на това води към изячен финал.

27. Tb1 - d1	Td7 - d7!

Белите се предават. След 28. Да3 b4 29. Да5 Kf4 следват неизбежно големи материални загуби.

№ 2. ЗАЩИТА ГРЮНФЕЛД

А. ТОЛУШ

А. КОТОВ

XVI първенство на СССР

Обяснения от Нейкирх

1. d2 - d4	Kg8 - f6
2. c2 - c4	g7 - g6
3. Kb1 - c3	

Белите не избегват защита Грюнфелд, което можеха да направят с 3. Kf3, тъй като на 3... d5 ще последва 4. cd K : d5 5. e4 с великолепна игра за белите.

3.	d7 - d5
4. c4 : d5	Kf6 : d5
5. e2 - e4	

Толуш избира основния вариант — развален — на защитата Грюнфелд, в който с печалба на tempo се създава пешечен център. Обаче последния се подлага на пешечно — фигурна атака от страна на черните.

5.	Kd5 : c3
6. b2 : c3	c7 - c5

Препоръчано от теорията като

най-точен отговор. Играят ли черните отначало 6. ... Og7, то 7. Oa3 ще затрудни хода c7-c5.

7. Of1 - c4

Води към остра игра. Обикновено тук се играе: 7. Kf3 Og7 8. Ob5 + Od7 9. O:d7 + D:d7 10. 0-0 cd 11. cd Kc6 12. Oe3 0-0 с приблизително равна игра, Каждан — Алахия, Лондон 1932 г.,

или 8. ... Kbd7 9. 0-0 10. Tb1! cd 11. cd a6 12. Od3 Kb8 13 d5! с по-добра игра за белите, Типорк — Флориан, Будапешта 1946 г.

7. Of8 - g7
8. Kg1 - e2 0 - 0
9. 0 - 0 Kb8 - d8
10. Oc1 - e3 Dd8 - c7
11. Dd1 - c1!

Силен ход, който косвено запазва Oc4 и същевременно заплашва Oh6 с размяна на силния офицер g7 и засилва давлението на белите по диагонала c1-h6.

11. b7 - b6

По-добре би било 11. ... Tab8 и на 12. Of4 e5! 13. Og3 b5!

12. Ke2 - f4

Белите започват да фиксират слабия пункт d5?

12. e7 - e6 ?

Слабо, дава възможност за последващия удар в центъра. Правилно беше 13. ... Ob7.

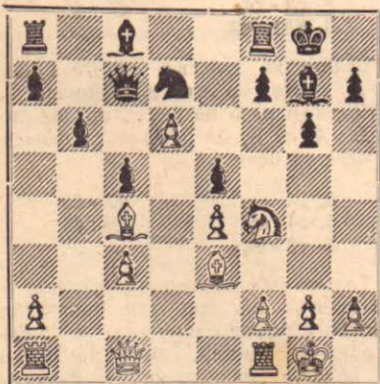
13. d4 - d5!

Белите атакуват в центъра и същевременно подготвят блестяща позиционна жертва на централната пешка d.

13. e6 - e5

Единствено.

14. d5 - d6!

Една поучителна жертва на централната проходна пешка d5, с цел да се освободи полето d5 за коня, да се открие линията d и диагонала на Oc4.

14. Dc7 - b8

Вземането на пешката би довело до същата позиция, която се получи и в партията.

15. Kf4 - d5 Db8 :d6
16. Oe3 - g5 Dd6 - b8

По-упорита съпротива е двало 16. ... Of6 17. Td1 O : g5 18. D : g5 Te8 19. Td3 Ucg7 20. Th3 Kf8 21. Oh6 + Uch8 22. Tf3 Oe6.

Или 19. Ob5 Ucg7 20. O : d7 O : d7 21. Kf4 De7 22. Kh5 + Uch8 23. Kf6 Ted8 24. Td3 Og4.

17. Tf1 - d1 Ucg8 - h8
18. Og5 - e7 Tf8 - e8
19. Oc4 - b5 Db8 - b7
20. Tal - b1

Не е добре, черните се опитват с жертва на качеството да се освободят. Толуш не приема жертвата и още повече засилва своята позиция.

21. Ob5 : d7 Db7 : d7
22. Oe7 - f6

Възможно е и 22. K : b6 с печалба на качеството.

22. Ta8 - b8
23. Dc1 - h6 Te8 - g8

Единствено.

24. Dh6 - h4 Dd6 - e6
25. Td1 - d3 Tg8 - f8
26. Td3 - h3 h7 - h5
27. Dh4 - g5

Заплашва 28. Dh6+ и 28. T : h5+.

27. De6 : f6

Ход от отчаяние.

28. Kd5 : f6 Oc8 : h3
29. g2 : h3

Черни е се предават

Много добре проведена от белите партия. Със смелата си и енергична игра Толуш постигна една много ценна победа над единия от победителите на турнира,

№ 3. ДАМСКИ ГАМБИТ

ФУРМАН КОНСТАНТИНОПОЛСКИ

XVI първенство на СССР

Обяснения от А. л. Цветков

1. d2 - d4 d7 - d5
2. c2 - c4 e7 - e6
3. Kb1 - c3 Kg8 - f6
4. Oc1 - g5 Kb8 - d7
5. e2 - e3

Известно е, че тук не може да се спечели пешката d5, тъй като след 5. c : d e : d 6. K : d5 K : d5 7. O : d8 Ob4 + 8. Dd2 O : d2 + 9. U : d2 U : d8

белите ще загубят фигура без всяка компенсация.

5. Of8 - e7
6. Kg1 - f3 0 - 0
7. Of1 - d3 a7 - a6
7. c4 : d5

Тази смяна в центъра е най-добра. Белите за дълго получават едно солидно позиционно преимущество. По-слабо е 8. 0-0, при което след 8. ... dc 9. O : c4 b5 10. Od3 c5 с последващо Ob7 черните разрешават най-трудния проблем в тази защита, за развитие на белополия си офицер, бърже преодоляват всички дебютни затруднения и получават равностойна игра.

8. e6 : d5
9. Dd1 - c2 Tf8 - e8
10. 0 - 0 Kd7 - f8
11. Tal - c1 c7 - c6
12. Tf1 - e1 Oc8 - g4
13. Kf3 - e5 Og4 - h5
14. Dc2 - b3

Труден и много важен позиционен ход. Дамата се извежда на по-активна позиция. От тук тя изпълнява двойна задача: първо, пряко атакува отслабеното дамско крило и второ, упражнявайки скрит натиск по диагонала a2-g8, смущава черните в тяхната свобода на маневриране. Дълбоката логичност на този ход ясно проличава в бъдещия развой на борбата.

14. Ta8 - b8
15. h2 - h3

Подготовка за пешечно настъпление по f и g, което поставя в опасност белополия черен офицер.

15. Kf6 - d7
16. Og5 : e7 Dd8 : e7
17. f2 - f4 Kd7 : e5 ?

Черните недооценяват надвисналата опасност над офицера на h5. След този ход позицията им се влошава. Необходимо беше 17. ... f6 при което те пак трябваше да се справят с известни трудности, обаче развързката на борбата щеше да бъде далечна, а края не много ясен. Напр. 17. ... f6 18. K : d7 D : d7 19. e4 Of7 e5 +

18. d4 : e5 f7 - f6

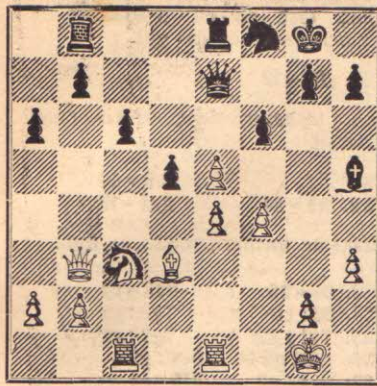
Печална необходимост. На застрашения офицер трябва да се направи път за отстъпление.

19. e3 - e4!

Смел пробив в центъра, който позволява белите фигури да получат голяма активност.

19. f6 : e5
20. e4 : d5 Oh5 - f7
21. Ugl - h1 c6 : d5
22. Tel : e5 De7 - h4
23. Kc3 : d5

Рискован ход направен вероятно следствие цаптнота. Със спечелването

на пешката можеше да не се бърза. По-спокойно е Тс1-f1, като белите благодарение по активното си разположение запазват добри шансове за една по-далечна победа.

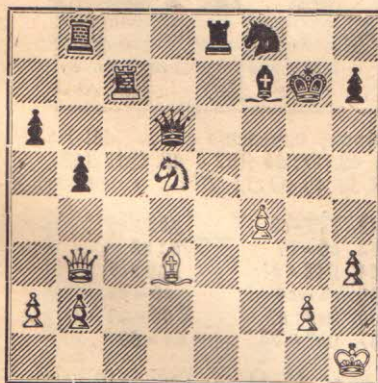
23. . . . b7 - b5 ?

Черните, намирайки се може би също в цайтнот, допускат решителна грешка. Те изпускат да се възползват от предоставената им възможност и бързо попадат в безнадежна позиция. Ако черните, вместо хода в текста продължеха 23. . . . Т:е5 24. f:e5 Кd7! те можеха да изравнят играта. Конят остава опасно свързан, а своя бодната пешка d5 скоро ще падне.

24. Те5 - g5 Дh4 - h6 ?

Нова грешка. И сега чрез 24. . . . Кеб можеше да се изгради по-сOLIDна отбрана. Разгромът е вече неограничен.

25. Тс1 - c7 Дh6 - d6
26. Тg5 : g7+! Ng8 : g7

27. Дb3 - c3+ Ng7 - h6
28. Тс7 : f7 Дd6 : d5
29. Дс7 - f6+ Ch6 - h5

На 29. . . . Кg6 ще последва Тf: h7+ и мат в два хода.

30. Tf7 : h7 + Предава се Следва мат в два хода.

№ 4. ДАМСКИ ГАМБИТ

ТОЛУШ БРОНЦАЙН

XVI първенство на СССР

Обяснения от Карастойчев

1. d2 - d4 d7 - d5
2. c2 - c4 c7 - c6
3. Kg1 - f3 Kg8 - f6
4. Kb1 - c3 e7 - e6

В избрания порядък на ходовете и за двете страни е запазен голям избор — току що отказвайки се от варианта на чешката защита (4. . . . dc 5. a4 Of5) черните са като че ли напълно съгласни да допуснат така нареченият „полуотказан дамски гамбит“.

5. e2 - e3

На свой ред сега белите се отказват от хода 5. Og5, който води към „полуотказания дамски гамбит“ след 5. . . . dc 6. e4 b5 7. e5 h6 8. Oh4 g5

5. Kb8 - d7
6. Дd1 - c2

6. Od3 dc 7. O: c4 b5 8. Od3 a6 9. e4 c5 10. e5 cd 11. K: b5 открива опасните дебри на меранския вариант.

6. Of8 - d6
7. Oc1 - d2

Този ход изглежда прибързан. Толуш твърде рано се ориентира към голямата рокада. Вероятно той е искал във варианта 7. e4 de 8. K: e4 K: e4 9. Д: e4 O-0 да избегне възможната смяна на дамите след 10. Od3 Kf6 11. Дh4 Да5+ 12. Od2 Дh5.

7. 0 - 0
8. e3 - e4

Черните са завършили развитието си. Разположението на тяхните фигури е естествено — то е подобно на системата Кол, прилагана, както е известно, от белите. На свой ред белите прилагат агресивната идея, свързана с разкриването на центъра и голямата рокада, практикувана често срещу системата Кол, от страна на черните (1. Kf6 2. d5 3. c5 4. Kd7 5. Дс7 6. e5). Темпото обаче, което белите би трябвало да спечелят в случая, е изразходвано двукратно с ходовете 5. e3 и 7. Od2.

8. Kf6 : e4
9. Kc3 : e4 d5 : e4
10. Дс2 : e4 e6 - e5!

Това уместно разкриване на играта е много по-силно от 10. . . . Kf6 11. Дh4.

11. 0 - 0 - 0 Kd7 - f6
12. Де4 - c2

Дамата е необходима за защитата.

12. e5 - e4
13. Kf3 - g5 Oc8 - f5
14. Od2 - e3

Второ движение с същата фигура. Необходимо този път, поради надвисналата опасност от пробутването e4-e3. Опитът за използване експонираното положение на офицера f5 с 14. f4 би коствал качество 14. . . . e3! 15. Дf5 e: d2+ 16. Т: d2 g6 и след отстъплението на дамата 17. . . . Of4.

14. b7 - b5

След удара в центъра, удар на дамския фланг. Бронцайн заплашва да открие опасната линия „b“, или пък да добие централния пункт d5 за своя кон.

15. c4 - c5 Od6 - c7
16. h2 - h4

Неможе f3 поради Kd5.

16. h7 - h6
17. Kg5 - h3 Kf6 - d5
18. a2 - a3

Или 18. Цb1 Kb4 19. Дd2 Oa5 20. Де2 Дd5 21. b3 Kd3 22. Дс2 Ob4 с последващо a7 - a5 - a4 и разкриване линията „a“. Ходът в текста обаче, допуска разкриването на линията „b“.

18. b5 - b4

Разбира се няма никаква нужда от пешката h4, вземането на която би създавало шансове само на белите.

19. Of1 - e2

Зле изглежда и 19. a4 b3 и после Тb8 с компрометирана позиция на белия цар.

19. b4 : a3
20. b2 : a3 Та8 - b8
21. g2 - g4 Of5 - e6!

Тъй като диагонала h7-b1 е закрит, офицерът трябва да се насочи към полето b3. Пешката e4 не може да се вземе, поради 21. . . . Кс3. Следващият ход на белите е принуден, тъй като заплахата е 22. . . . K: e3 ч Ob3.

22. Oe3 - d2 Oc7 - a5
23. Oe2 - c4 ?

Улесняване задачната идея, която Бронцайн се старае да проведе, а именно, откриване диагонала на белополия офицер, чрез отнемане с темпо коня d5, който може да бъде жертвуван за тази цел. Правилно беше 23. Tg1 и в случай на Kf6 белите биха се защитили достатъчно за сега с 24. Tg3! Ако 24. . . . Д: d4 то 25. Oa5 Да1+ 26. Цd2, а на 24. . . . Oc7 следва 25. Of4. Колкото се отнася до жертвата на коня на e3 или на c3, при 23. Tg1 за нея липсваха конкретни възможности. Иשובо след 23. Tg1 белите можеха да се съпротивяват.

23. Kd5 - c8!

Ефектна и точно разчетена жертвена комбинация.

24. Od2 : c3 Oe6 : c4
 25. Oc3 : a5 Dd8 : a5
 26. Dc2 : c4 Da5 : a3 +
 27. Цс1 - d2 Tb8 - b2 +
 28. Цd2 - e1 Да3 - f3
 29. Th1 - h2

По необходимост. Ако 29. Df1 то Dc3+.

29. e4 - e3

С заплахата 30. . . . ef+ 31. K: f2 Te8+ 32. Цf1 T: f2+ 33. T: f2+ Dh1 или 31. T: f2 Dh1+ 32. Tf1 De4+ и мат на следния ход.

30. Dc4 - d3 Tf8 - e8
 31. Kh3 - f4

Безисходно положение. Иначе се губи дамата след 31. . . . ef+ 32. Цf1 Tel+.

31. e3: f2 +
 32. Цe1 - f1 Df3: f4
 33. Th2 - h3 Te8 - e1 +
 34. Td1 : e1 f2: e1 D +
 35. Цf1 : e1 Df4 - f2 +

Предава се.

№ 5. КАРО-КАН

КЕРЕС КОНСТАНТИНОПОЛСКИ

XVI първенство на СССР

Обяснения от Б. и Вл. Ганчеви

1. e2 - e4 c7 - c6
 2. d2 - d4 d7 - d5
 3. e4: d5 c6: d5
 4. c2 - c4 Kg8 - f6
 5. Kb1 - c3 e7 - e6
 6. Kgl - f3 Of8 - e7

Това са ходовете на известния вариант Панов в Каро-кан. Белите могат да продължават с 7. Og5, Od3, c5 или c: d.

7. a2 - a3

Този ход остава изолиран от следващите действия на белите и се явява като загуба на време. Вж. забележката към 13 ход на белите.

7. 0 - 0
 8. c4 - c5 Kf6 - e4
 9. Dd1 - c2 f7 - f5
 10. Of1 - e2 ?

Неоправдан изчаквателен ход с който белите губят още едно темпо. По-добре беше 10. Of4 или дори 10. b4.

10. . . . Kb8 - c6
 11. Oe2 - b5

Черният кон трябва да се смени за да се отслаби ниският върху пункта d4.

11. Oe7 - f6
 12. Ob5 : c6 b7 : c6
 13. 0 - 0

Със своите 7. и 10. ходове белите за губиха ценно време и сега със своя

следващ ход черните поиречват на маневрата Oc1 - f4 - e5 с която белите биха изравнили играта. Ако белите биха играли веднага Of4 черните посредством Oa6 биха възпрепятствували рокадата им. Напр. 14. Ke2 Da5+ 15. b4 Db5 16. Ta2 g5 17. Oe5 f4 с заплаха на 18. 0 - 0 да последва 18. . . . g4 и 19. . . . f3 и черните имат преимущество.

13. g7 - g5!

Пречи на 14. Of4 и 15. Oe5.

14. Kf3 - e5 Of6 : e5
 15. d4 : e5 Ke4 : c3
 16. Dc2 : c3 f5 - f4!

След смените, равнотетката от дебюта е следната: белите фигури са доста стеснени, като с последния си ход черните съвсем ограничават дейността на белия офицер. В замяна на това черните имат атака на царския фланг и офицерът им е много активен.

17. Oc1 - d2 Oc8 - a6
 18. Tf1 - e1 Ta8 - b8
 19. Dc3 - d4 Oa6 - c4
 20. Od2 - c3 Dd8 - e8
 21. Dd4 - d1 Tb8 - b7
 22. a3 - a4

С силни и точни ходове черните струпват сили за продължаване атаката. С хода в текста белите цялът вкарването в игра на топа от a1.

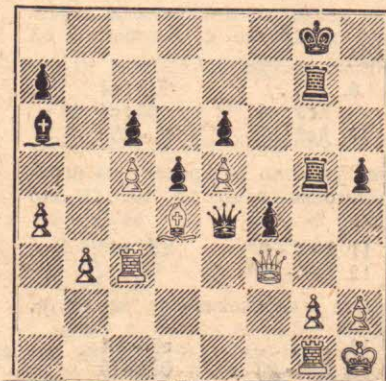
22. De8 - g6
 23. Ta1 - a3 g5 - g4
 24. Oc3 - d4

Офицерът на белите играе ролята на пешка.

24. Tb7 - g7
 25. f2 - f3 h7 - h5
 26. Ta3 - c3 Tf8 - f5
 27. Цg1 - h1 Tf5 - g5
 28. b2 - b3 Oc4 - a6
 29. Te1 - g1 g4 : f3

Атаката на черните е неотразима. Липсва всякаква координация между действията на белите фигури.

30. Dd1 : f3 Dg6 - e4!

С този ход черните осигуряват маневрата Oa6 - d3 - e4 вкарвайки в игра и последната си фигура

31. Df3 - f2

Смяната на дамите би само ускорила развръзката.

31. Oa6 - d3
 32. b3 - b4 De4 - f5

Решаваше веднага и 32. . . . Dg6.

33. b4 - b5 Od3 - e4
 34. b5 : c6 Tg5 : g2
 35. Tg1 : g2 Tg7 : g2
 36. Df2 : g2+ Oe4 : g2+
 37. Цh1 : g2 Df5 - e4+

Получи се ендшпил в който белите запазват малки шансове за реми благодарение на проходните си пешки. Константинополски, обаче, прецизно провежда целия ендшпил.

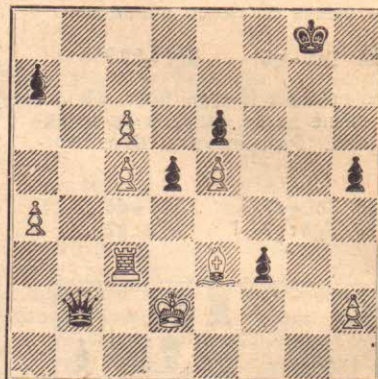
38. Цg2 - f1 f4 - f3

Естествено не 38. . . . D: d4 поради 39. c7.

39. Od4 - e3 De4 - g6

Възможно е също и веднага 39. . . . Db1+.

40. Цf1 - e1 Dg6 - b1+
 41. Цe1 - d2 Db1 - b2+

По-бързо печелеше 41. . . . d4! Например 42. O: d4 Db2+ 43. Цd1 De2+ 44. Цc1 f2 45. O: f2 Df1+ и печелят.

42. Tc3 - c2 Db2 : e5
 43. c6 - c7 De5 : h2+
 44. Цd2 - d1 Dh6 : c7
 45. c5 - c6 e6 - e5
 46. Oe3 : a7 d5 - d4
 47. Oa7 - b6 d4 - d3!

Не може 48. O: c7 тъй като след 48. . . . d: e+ 49. Ц: c2 f2 и черните печелят.

48. Te2 - c1 Dc7 : b6
 49. c6 - c7 Db6 : c7
 50. Te1 : c7 f3 - f2

Белите се предават.

Големият познавач на Каро-кан, Константинополски използва блестящо дебютните неточности на Керес.

№ 6. ЧЕШКА ЗАЩИТА

ЛИЛИЕНТАЛ

АРОНИН

XVI първенство на СССР

Обяснения от Ф. Филипов

1. d2 - d4	d7 - d5
2. c2 - c4	c7 - c6

Идеята на чешката защита се характеризира с това, че се дава възможност на офицера с8 да се развие по диагонала с8 - h3 и при случай на взимане пешката на с4, да се защити посредством б5 и стесни играта на белите.

3. Kg1 - f3	Kg8 - f6
4. Kb1 - c3	d5 : c4
с. a2 - a4	

Смята се най-силно тъй като се предотвратува хода b7 - b5 и конят от с3 има възможност да отстъпи на a2.

5.	Oc8 - f5
6. e2 - e3	e7 - e6
7. Of1 : c4	Kb8 - d7

Някои теоретици считат за силно продължението 7. Ob4 с последващо с5 и развитие коня на с6 с нападение на пешката d4 и попречване на придвижването на пешката от e3 на e4.

8. 0 - 0	Of8 - b4
9. Dd1 - e2	0 - 0
10. e3 - e4	Of5 - g4

Не може 10. ... 0 : с3 защото белите ще отговорят 11. e : f5 с печалба на пешка.

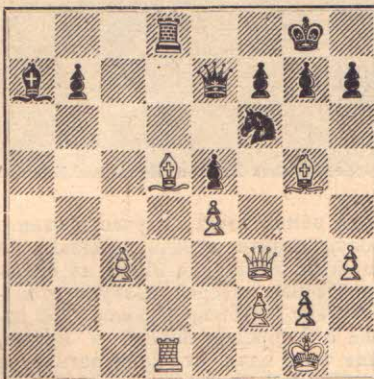
11. Tf1 - d1	Dd8 - e7
12. h2 - h3	Og4 : f3

Неизгодно е за черните да оттеглят офицера, защото той ще остане за дълго извън играта.

13. De2 : f3	e6 - e5
14. d4 - d5	Kd7 - b6
15. Oc4 - b3	c6 : d5
16. a4 - a5	d5 - d4

Неизгодно е за черните 1. d : e4 17. K : e4 Kd7 18. Og5 h6 19. Td1 : d7 De7 : d7 20. Og5 : f6 и белите остават с две фигури за топ и силна атака. Или 17. Kf6 : e4 18. Df3 : e4 Kb6 - c8 с крайно стеснена игра за черните.

17. a5 : b6	d4 : c3
18. b2 : c3	Ob4 - c5
19. Ta1 : a7	Ta8 : a7
20. b6 : a7	Oc5 : a7
21. Oc1 - g5	Tf8 - d8
22. Ob3 - d5	

Силен ход, белите сковават черните фигури.

22.	Td8 - d6

Черните не могат да играят 22. h6 тъй като ще последва 23. Og5 : f6 De7 : f6 24. Df3 : f6 g7 : f6 25. Od5 : f7+ с печалба на качество, или ако 23. g7 : f6, то 24. Df3 - h5 Цg8 - h7 25. Td1 : d3 с неотразима атака.

23. Td1 - b1	Oa7 - b6
24. c3 - c4	De7 - c7
25. c4 - c5	

Силен ход, белите разчитат на незащитения осми хоризонтал на черните и успяват майсторски да използват тази слабост.

25.	Dc7 - c5
26. Tb1 - c1	Dc5 - a5
27. Tc1 - c8+	Oc6 - d8

Единствено, на 27. Td6 - d8 ще последва 28. Og5 - f6 Td8 - c8 29. Df3 - g4 с неспасяем мат или 27. Td6 - d8 28. Og5 - f6 g7 - f6 29. Df2 - f6 с бръз мат.

28. Og5 : f6	Td6 : f6

На 28. g7 : f6 29. Df3 - g4+ Цg8 - f8 30. Dg4 - h5 с пълен разгром.

29. Df3 - c3	Da6 - b6
30. Dc3 - b2	

Белите използвайки незащитения осми хоризонтал, стесняват черните.

30.	Db6 - d6
31. f2 - f4	

По-слабо е 31. Db5 - e5 Цg8 - f8 и черните имат големи шансове за реми.

31.	e5 : f4

Единствено, на 31. Tf4 ще последва 32. De5 с загуба на фигура.

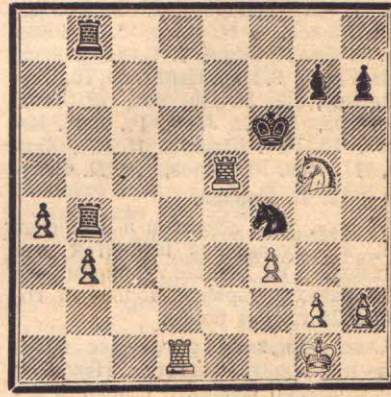
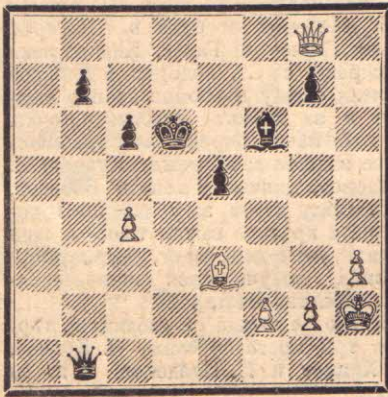
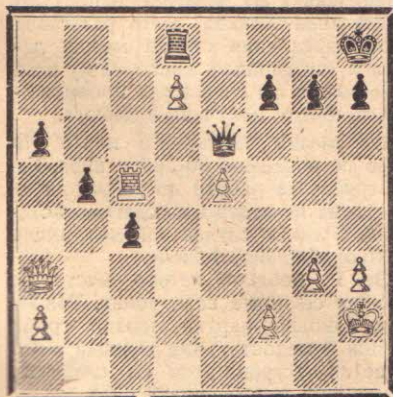
32. e4 - e5	Dd6 - d7
33. Db2 - b7	Dd7 - e8
34. Db7 - b8	Tf6 - d6
35. Цb8 - d6	

Черните поставят една уловка; на 35. e5 : d6 ще последва вечен шах.

35.	Od8 - b6+
36. Dd6 - b6	De8 - c8
37. e5 - e6	g7 - g5
38. e6 - e7	Цg8 - g7
39. Od5 - c6	

Черните се предават.

НАМЕРЕТЕ НАЙ-ДОБРИЯ ХОД!

РЕПУБЛИКАНСКО СТУДЕНТСКО ПЪРВЕНСТВО

След 9-ти септември шахматът придоби голяма популярност сред студентите. Десетки и стотици студенти се явяваха на шахматни състезания и подчертаваха желанието си да повишат своята квалификация.

Докато в първото Републиканско студентско първенство през 1946 г. взеха участие към 80 души, във второто — 120, то в състоялото се през миналия месец декември III Републ. студентско първенство този брой се увеличи почти два пъти. Причина за това е не само по-големите грижи, които се положиха за шахмата през 1948 г., но още и въвеждането на единната квалификационна система у нас и най-главно, обединението на студентите в студентските физкультурни дружества „Академик“.

Пълен израз за напредъка, който шахмата получи сред студентите ни даде III-тият Републикански турнир за студентско шахматно първенство, който се проведе в София от 5 до 28 декември м. г. Самият финален турнир бе предшествуван от редица полуфинални състезания играни в Пловдив, София и Варна, в които взеха участие 237 състезатели, почти всички явяващи се за първи път на състезание от подобен мащаб. Всички тези турнири имаха и квалификационно значение, което даде възможност на голям брой студенти да повишат категорията си или да получат такава. От полуфиналните турнири се излъчиха 8 състезатели, които на финалния турнир трябваше да се срещнат с 12 студенти шахматисти имащи първа или втора категория. Впоследствие се отказаха да участвуват в турнира канд. майсторът Пав. Иванов и първокатегорниците Ст. Мечкаров и Ал. х. Петров и така за финалния турнир броят на участниците стана 19. При тегленето на жребия, което стана на 3 дек., участниците получиха следните номера: 1. Ст. Тодоров, 2. Вл. Генчев, 3. М. Милев, 4. И. Асса, 5. Р. Бобеков, 6. Хр. Кръстев, 7. С. Хаджийски, 8. Ив. Галев, 9. Ник. Найденов, 10. Дим. Найденов, 11. М. Цветков, 12. Мих. Кюлюмов, 13. Ис. Леви, 14. Люб. Игнатов, 15. Пет. Кузмов, 16. Ст. Хинков, 17. Пав. Бъчваров, 18. Л. Сапунов и 19. И. Йовков.

И така, на 5 декември в 3 ч. след обед в Студентския шахматен дом „Академик“ на деветте турнирни маси се направиха първите ходове от голямата 24 дневна борба.

Още с първите кръгове се получиха и първите изненади. Някои от предварително сочените фаворити за-

Победителите Хинков, Кузмов и Найденов

губиха ценни точки, а участвувалите в полуфиналите играчи показаха, че съвсем не желаят да бъдат на опашката. Особен интерес възбуди отличният старт на Петър Кузмов. Той започна с 6 поредни победи и показа, че ще бъде един от кандидатите за първо място. Въпреки загубата, която Кузмов претърпя срещу Кюлюмов в седмия кръг, той съвсем не се отчая и продължи да води сам до самия край на турнира. Също така добре започна и първокатегорникът Никола Найденов, който почти през цялото време държеше второ място във временната класация. Непосредствено се образува една група от състезатели като Галев, Хинков, Цветков, Дим. Найденов и др., които непрекъснато заплашваха челното място. Неудачно започнаха първокатегорниците Бобеков и Сапунов, първият от които събра само две точки от първите 5 кръга. Сапунов пък в началото не показва необходимата борбеност като се задоволяваше с ремита.

С всеки нов кръг, борбата ставаше все по-интересна. Особено решителен бе шестнадесетият кръг. П. Кузмов и Н. Найденов загубиха в този кръг срещу Ганчев и Галев, Хинков леко се справи с Ст. Тодоров, а Бобеков спечели срещу Кюлюмов крайно важната и за двамата участника точка. По този начин борбата за първо място се водеше вече между Кузмов, Н. Найденов, Хинков, Галев и Бобеков. Последните двама загубиха през последните кръгове важни точки и след 19-тия, последен кръг, турнирната таблица получи своя окончателен вид. (Вж. таблицата).

Както се вижда от таблицата, първите три места поделиха П. Кузмов, Ст. Хинков и Н. Найденов, с по 13 точки.

Петър Кузмов на този турнир показа едно явно подобрение на играта си и ако не можа да се класира сам на първото място, то това се дължи само на неиздържливостта, която показа на края. Кузмов има добър позиционен усет и солидни теоретически познания, но не е достатъчно находчив и често се увлича в неправилни планове. Ако той успее да премахне тези свои слабости и ако подобри техниката си, от него може да се очаква много повече.

Никола Найденов е един от най-талантливите студенти шахматисти. Неговата остра и агресивна игра е изпълнена с красиви жертви и комбинации. В редица партии като напр. с Хинков, той прояви своите прекрасни комбинационни способности. Ако Найденов работи по-упорито над шахмата, той ще стане един от най-добрите наши играчи.

Третият победител на турнира — Ст. Хинков, се яви най-подготвен за състезанието. Хинков непрекъснато работи и прогресира в полето на шахмата. Негова основна слабост е — ограниченият му дебютен репертуар. Освен това Хинков често разиграва слабо преходния стадий между дебюта и мителшипа, което не му дава възможност да използва преимуществата, които получава в дебюта.

От заелия четвъртото място Ив. Галев се очакваше по-добра игра. Галев трябва да работи по-упорито и да участвува по-често в шахматни състезания. В такъв случай той несъмнено ще напредне още повече.

За Р. Бобеков петото място не може да се смята като успех. Той загуби няколко партии поради груби грешки и недостатъчна техника, и ако успее да отстрани тези си слабости, ще повиши много своята сила.

